

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ตลาดทุนไทยยุคใหม่มีจุดเริ่มต้นจากการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504 - 2509) เพื่อรองรับการเติบโตและส่งเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนต่อมาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510 - 2514) ได้เสนอให้มีการจัดตั้ง ตลาดหลักทรัพย์ที่มีระบบระเบียบขึ้นเป็นครั้งแรก เพื่อส่งเสริมการระดมเงินทุนเพิ่มเติม สำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ประวัติของตลาดทุนไทยสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ช่วงสำคัญ คือ "ตลาดหุ้นกรุงเทพ" ซึ่งเป็นองค์กรเอกชนและ "ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย" ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของภาครัฐ วิวัฒนาการของตลาดทุนไทยในช่วงแรกเริ่มจากการจัดตั้ง "ตลาดหุ้นกรุงเทพ" ซึ่งต้องปิดตัวลง ภายในระยะเวลาไม่นานนัก หลังจากการจัดตั้ง เนื่องจากขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ อย่างไรก็ตาม วิวัฒนาการ ของตลาดทุนไทย ในช่วงที่สองเริ่มขึ้นด้วย การจัดตั้ง "ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย" (Securities Exchange of Thailand) ตามพระราชบัญญัติ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2517 ส่งผลให้ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดำเนินกิจการ ได้ ด้วยการสนับสนุน และควบคุม จากภาครัฐ โดยตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ตลาดหลักทรัพย์มีบทบาทสำคัญ ดังนี้ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548ก)

1. ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียน และพัฒนาระบบต่างๆที่จำเป็นเพื่ออำนวยความสะดวกในการซื้อขายหลักทรัพย์
2. ดำเนินธุรกิจใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์ เช่น การทำหน้าที่เป็นสำนักหักบัญชี (clearing house) ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ นายทะเบียนหลักทรัพย์ หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. การดำเนินธุรกิจอื่นๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์

นอกจากนี้ตลาดหลักทรัพย์นั้นยังสะท้อนถึงภาวะเศรษฐกิจของประเทศได้เป็นอย่างดี เช่น ในปีพ.ศ. 2540 ที่ดัชนีลดลงจากประมาณ 1,200 จุดเหลือประมาณ 200 จุดประกอบกับเป็นช่วงเดียวกับที่ประเทศไทยเราเกิดภาวะวิกฤตเศรษฐกิจพอดี โดยหลังจากที่รัฐบาลของพ.ต.ดร.ทักษิณ

ชินวัตร เข้ามาเป็นรัฐบาลดัชนีของตลาดหลักทรัพย์ก็เริ่มดีขึ้นมาโดยขึ้นไปจุดสูงสุดที่ 802.19 จุดในวันที่ 13 มกราคม 2547 รวมไปถึงภาวะเศรษฐกิจที่ดีขึ้นพร้อมๆกัน โดยมี GDP ในปีเดียวกันนี้สูงถึงร้อยละ 10.9 จากร้อยละ 2.6 ในปี 2540 ดังนั้นเพื่อเป็นการรองรับการซื้อขายที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในจังหวัดที่มีเศรษฐกิจดี ธุรกิจหลักทรัพย์จึงเกิดขึ้นมากเช่นในจังหวัดสงขลา, จังหวัดกรุงเทพฯ, จังหวัดเชียงใหม่ โดยเฉพาะในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีการแข่งขันที่สูงมากโดยในปี 2548 นี้มีบริษัทหลักทรัพย์เปิดดำเนินการในจังหวัดเชียงใหม่ถึง 15 บริษัท (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548ข) ได้แก่

1. บริษัทหลักทรัพย์บัวหลวง จำกัด (มหาชน) BLS
2. บริษัทหลักทรัพย์ทีเอสโก้ จำกัด TSC
3. บริษัทหลักทรัพย์แอสเคินชั่น จำกัด (มหาชน) ASL
4. บริษัทหลักทรัพย์ซิกโก้ จำกัด (มหาชน) SICSEC
5. บริษัทหลักทรัพย์เอเชียพลัส จำกัด (มหาชน) ASP
6. บริษัทหลักทรัพย์เอเพกซ์ จำกัด APEX
7. บริษัทหลักทรัพย์เคจีไอ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) KGI
8. บริษัทหลักทรัพย์ธนาชาติ จำกัด NATEC
9. บริษัทหลักทรัพย์ทีเอสอีซี จำกัด TSEC
10. บริษัทหลักทรัพย์เกียรตินาคิน จำกัด KKS
11. บริษัทหลักทรัพย์ทีเอ็นิตี้ จำกัด TNITY
12. บริษัทหลักทรัพย์ไทยพาณิชย์ จำกัด SCBS
13. บริษัทหลักทรัพย์โกลเบล็ก จำกัด GLOBLEX
14. บริษัทหลักทรัพย์ยูโอบี เคย์เสียน (ประเทศไทย) จำกัด มหาชน UOBKHST
15. บริษัทหลักทรัพย์กิมเอ็ง (ประเทศไทย) จำกัด มหาชน KIMENG

จะเห็นได้ว่ามีบริษัทหลักทรัพย์มากถึง 15 บริษัทนั้นแสดงถึงการแข่งขันที่สูงมากโดยธุรกิจหลักทรัพย์นั้นถือว่าเป็นธุรกิจที่ทำรายได้แก่ผู้ประกอบการอย่างมาก และในอนาคตอันใกล้นี้คาดว่าจะต้องมีการแข่งขันที่สูงขึ้นกว่านี้แน่นอนดังนั้นบริษัทที่จะที่อยู่รอดได้นั้นต้องมีการปรับตัวมากขึ้นกว่านี้และดำเนินงานให้สอดคล้อง กับความต้องการของนักลงทุนและ ดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพดีกว่าเดิมและรองรับการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นในอนาคตอันใกล้นี้ ซึ่งการแข่งขันที่สูงขึ้นนั้นมีผลต่อส่วนแบ่งของการตลาดที่อาจลดลงได้สามารถแสดงได้ดังตัวอย่างตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงมูลค่าซื้อขายของ 10 บริษัทปีพ.ศ. 25456 เดือนแรกพ.ศ. 2548

ชื่อย่อ	ปริมาณการซื้อขายรวมคิดเป็น% ปี2545	ปริมาณการซื้อขายรวมคิดเป็น% ปี2546	ปริมาณการซื้อขายรวมคิดเป็น% ปี2547	ปริมาณการซื้อขายรวมคิดเป็น% เดือนแรกปี2548
KIMENG	12.68	11.44	11.70	10.58
ZMICO	7.90	7.20	5.96	4.29
ASP	7.85	7.08	8.08	7.30
KGI	7.57	5.22	4.52	3.74
CNS	4.95	3.82	3.26	2.86
UOBKUST	4.31	2.99	2.63	2.83
TSC	3.93	3.36	3.52	2.93
PHATAR	3.86	3.06	3.99	4.79
DBSV	3.73	3.26	3.08	2.96
SCBS	2.29	3.21	4.05	4.96

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2548)

จากตารางจะสังเกตเห็นได้ว่าส่วนแบ่งตลาดของบริษัทหลักทรัพย์กิมเอ็งมีส่วนแบ่งที่สูงมาตลอด4ปีแต่จากการแข่งขันที่สูงขึ้นนั้นทำให้ทางบริษัทคู่แข่งมีการพัฒนาตนเองเพื่อแย่งชิงฐานลูกค้าลูกค้าอันจะมีผลทำให้ส่วนแบ่งตลาดของบริษัทหลักทรัพย์กิมเอ็งลดลงโดยจะเห็นได้ว่าส่วนแบ่งตลาดของบริษัทหลักทรัพย์กิมเอ็งมีส่วนแบ่งตลาดในอัตราส่วนที่ลดลงโดยจากปี 2545 มีส่วนแบ่งตลาด 12.70% ลดลงเหลือ 10.61 ในปี 2548 ในขณะที่บริษัทคู่แข่งเช่นบริษัทหลักทรัพย์ไทยพาณิชย์มีส่วนแบ่งตลาดในปี 2547 ที่ 4.04 เพิ่มเป็น 4.95 ในปี 2548 และบริษัทหลักทรัพย์ภัทรที่มีส่วนแบ่งตลาดในปี 2545 ที่ 3.84 และเพิ่มเป็น 4.73 ในปี 2548 ซึ่งทั้ง 2 บริษัทที่ยกตัวอย่างมาจะมีการเพิ่มขึ้นของส่วนแบ่งตลาดในอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้เกิดเป็นปัญหาที่ทำให้ต้องเกิดการศึกในครั้งนี้นั้นมาว่าจะทำอย่างไรที่จะพยายามรักษาส่วนแบ่งตลาดที่สูงเอาไว้และมีส่วนแบ่งที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้นในภาวะการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้น โดยในการศึกครั้งนี้ได้เน้นการศึกษาบริษัทหลักทรัพย์กิมเอ็งสาขาเชียงใหม่ 2 ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีการแข่งขันของธุรกิจหลักทรัพย์สูง โดยผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะนำมาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพกว่าเดิมและตอบสนองต่อความต้องการของนักลงทุนให้มากที่สุด

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้ลงทุนในบริษัทหลักทรัพย์กิมเอ็งสาขา เชียงใหม่ 2 ของนักลงทุนรายย่อย

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้ทำการศึกษาลูกค้าที่เปิดบัญชีประเภทเงินสดกับบริษัทหลักทรัพย์กิมเอ็ง สาขาเชียงใหม่ 2 จำนวน 200 บัญชีและอีก 14 บริษัทหลักทรัพย์ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 200 บัญชี รวมทั้งสิ้นจำนวน 400 บัญชี

1.4 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

- 1) ทำให้ทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในบริษัทหลักทรัพย์กิมเอ็งสาขาเชียงใหม่ 2 ของ นักลงทุน
- 2) ทำให้ทราบปัญหาความต้องการความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของนักลงทุนและ สามารถใช้ข้อมูลมาเสนอแนะแนวทางแก่บริษัทหลักทรัพย์กิมเอ็งสาขาเชียงใหม่ 2 เพื่อนำมา ปรับใช้ให้เป็นประโยชน์สำหรับนักลงทุนอื่นและจะส่งผลให้กิมเอ็งสาขาเชียงใหม่ 2 สามารถรองรับการแข่งขันที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

1.5 นิยามคำศัพท์

การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ หมายถึงการเข้าไปทำการซื้อขายหลักทรัพย์กลุ่มต่างๆ ที่จดทะเบียนหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่ การเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ จำนวนเงินลงทุนในหลักทรัพย์ แหล่งเงินทุนที่นักลงทุนนำมาลงทุน ประเภทของหลักทรัพย์ที่นักลงทุนเลือกลงทุนและประเภทของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

หลักทรัพย์ หมายถึงหุ้นสามัญ หุ้นกู้ พันธบัตร และเอกสารสิทธิ (warrant) และกองทุนรวมที่ออกโดยตรงของรัฐบาลและเอกชนที่จดทะเบียนหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ปัจจัย หมายถึงสิ่งที่มีผลกระทบและมีอิทธิพลต่อการลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์ของนักลงทุน ซึ่งได้แก่ กลุ่มหลักทรัพย์ ราคา การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักทรัพย์ ความเชื่อมั่นในคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ในหอนักค้าหลักทรัพย์ ผลประกอบการของบริษัท ลูกหุ้น ภาวะการณ์เมือง เศรษฐกิจ ทั้งภายในและนอกประเทศ และบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการลงทุน